

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

ΘΕΜΑ: «Ανάγκη άμεσης και μόνιμης θωράκισης της σιδηροδρομικής γραμμής Διακοπτού–Καλαβρύτων και διασφάλισης της ασφάλειας των δρομολογίων του Οδοντωτού»

Ο Οδοντωτός Σιδηρόδρομος Διακοπτού–Καλαβρύτων αποτελεί μοναδικό σιδηροδρομικό έργο ιστορικής, πολιτιστικής και τουριστικής σημασίας, όχι μόνο για την Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας αλλά και για τη χώρα συνολικά, με αποδεδειγμένη διεθνή προβολή. Θεωρείται μία από τις 10 πιο εμβληματικές και εντυπωσιακές αμαξοστοιχίες και διαδρομές της υφηλίου. Συμπληρώνει φέτος 130 χρόνια λειτουργίας. Σημαδιακά λειτούργησε έναν μήνα προ των πρώτων σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων του 1896. Είναι αξιοσημείωτο πως η λειτουργία του δεν διεκόπη ούτε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, γεγονός που καθιστά τη σημερινή παρατεταμένη αδράνεια της γραμμής μια θλιβερή ιστορική εξαίρεση. Όσο για τις τοπικές κοινωνίες των Καλαβρύτων και του Διακοπτού, ο Οδοντωτός δεν είναι ένα απλό μέσο μεταφοράς, αλλά βασικός πυλώνας της τοπικής οικονομίας, του τουρισμού και της καθημερινής κοινωνικής και επαγγελματικής ζωής.

Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, η συγκεκριμένη γραμμή βρίσκεται σε καθεστώς διαρκούς αστάθειας και υπολειτουργίας, με αλλεπάλληλες αναστολές και αποσπασματικές επανεκκινήσεις δρομολογίων. Η κατάσταση αυτή οφείλεται από την μια πλευρά στα επαναλαμβανόμενα κατολισθητικά φαινόμενα κατά μήκος της γραμμής, όμως τα φαινόμενα αυτά είναι απολύτως γνωστά, καταγεγραμμένα από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, και δεν σταμάτησαν την λειτουργία του Οδοντωτού τα τελευταία 130 χρόνια, γιατί υπήρχε η αναγκαία πρόνοια και πρόληψη της πολιτείας. Από την άλλη υπάρχουν σοβαρά και επαναλαμβανόμενα ζητήματα τεχνικής αξιοπιστίας του τροχαίου υλικού, για τα οποία οι αρμόδιοι φορείς και διαχειριστές έχουν άμεση ευθύνη.

Η σιδηροδρομική γραμμή Διακοπτού–Καλαβρύτων αποτελεί ειδική τεχνική υποδομή, η οποία διέρχεται από γεωλογικά και μορφολογικά ιδιαίτερα σύνθετο περιβάλλον, με αυξημένες απαιτήσεις ως προς τη γεωτεχνική παρακολούθηση, τη συντήρηση και την πρόληψη φυσικών κινδύνων. Οι κατολισθήσεις των τελευταίων ετών συνδέονται άμεσα με την αποψίλωση της βλάστησης που προκάλεσαν οι εκτεταμένες πυρκαγιές του 2023 στο όρος Χελμός, γεγονός που έχει επισημανθεί εγκαίρως από επιστημονικούς και τεχνικούς φορείς. Παρά δυστυχώς τη σαφή επαναληπτικότητα των βλαπτικών φαινομένων και τις τεκμηριωμένες προειδοποιήσεις

για τον αυξημένο κίνδυνο, τα αναγκαία μόνιμα αντιδιαβρωτικά και προστατευτικά έργα θωράκισης της γραμμής δεν έχουν μέχρι σήμερα προχωρήσει.

Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος στις 12 Μαρτίου 2026 να ανακοινώσει την αναστολή λειτουργίας του Οδοντωτού Καλαβρύτων (τουριστική διαδρομή Διακοπτό-Καλάβρυτα), «μέχρι την επαναξιολόγηση των επικρατουσών συνθηκών και τη διενέργεια των απαιτούμενων γεωλογικών μελετών στον περιβάλλοντα χώρο του όρους Χελμού», λόγω της παρατηρούμενης αύξησης των κατολισθήσεων μεγάλων βράχων σε όγκο βράχων που επηρεάζουν την ομαλή λειτουργία της γραμμής.

Η παραπάνω ανακοίνωση συνιστά ομολογία ολιγορίας και αποτυχίας. Και τούτο διότι ήδη από το 2024, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, απαντώντας με έγγραφο του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος στην υπ. αριθ. 3557/04.03.2024 Ερώτηση του πρώην Πρωθυπουργού και Βουλευτή Αχαΐας Γιώργου Παπανδρέου, όπως και στην υπ. αριθ. 3523/29.02.2024 Ερώτηση της Βουλευτή Αχαΐας της Νέας Αριστεράς Σίας Αναγνωστοπούλου, στις 11 Μαρτίου 2024 και στις 8 Μαρτίου 2024 αντίστοιχα, αναφέρει ότι: «Για την αντιμετώπιση του θέματος ο ΟΣΕ έχει υπογράψει σύμβαση με το Ελληνικό Πανεπιστήμιο της «Γεωλογικής διερεύνησης επισφαλών σημείων στη γραμμή Διακοπτό-Καλάβρυτα μετά τις φυσικές καταστροφές που σημειώθηκαν το έτος 2023» (Α.Σ.2383/2024), με την οποία πρόκειται να γίνει γεωλογική διερεύνηση, αξιολόγηση και ο εντοπισμός των δυνητικά ασταθών περιοχών...».

Στην ίδια Ερώτηση και στην δική του απάντηση το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας αναφέρει χαρακτηριστικά ότι, ήδη από το 2016 (όπως επικαιροποιήθηκε το 2021) έχει συναφθεί μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και του Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.) με αντικείμενο, μεταξύ άλλων: «α. την παροχή υπηρεσιών Συμβούλου - μέσω της «Ομάδας Άμεσης Παρέμβασης» του Ι.Γ.Μ.Ε. - αμέσως μετά από σοβαρά Καταστροφικά Φαινόμενα γεωλογικής αιτιολογίας ή κατά τη διάρκεια εν εξελίξει σοβαρών καταστροφικών φαινομένων γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις), είτε αυτά αποτελούν πρωτογενή φαινόμενα, είτε αποτελούν επαγόμενα φαινόμενα άλλων πρωτογενών γεωλογικών φαινομένων, όπως σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις κ.λπ., είτε αποτελούν επαγόμενα φαινόμενα ανθρωπογενών παρεμβάσεων, και β. τη συνεργασία της Γ.Γ.Π.Π. και του Ι.Γ.Μ.Ε. ως Συμβούλου σε δράσεις ανάλυσης/εκτίμησης του κινδύνου καταστροφών από φαινόμενα γεωλογικής αιτιολογίας (πλην σεισμών).».

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, οι αναγκαίες ενέργειες, όπως είναι η εκπόνηση των απαραίτητων γεωλογικών μελετών, είτε δεν έχουν προχωρήσει, είτε δεν έχουν αξιοποιηθεί, με την αδράνεια αυτή να οδηγεί στην επ' αόριστο αναστολή λειτουργίας της γραμμής Οδοντωτού-Καλαβρύτων. Επιπρόσθετα, η παράλειψη αυτή συμπληρώνεται, κατά τρόπο προκλητικό, και από την πρόσφατη απάντηση στην υπ. αριθ. 242/17-11-2025 Επίκαιρη Ερώτηση του Βουλευτή Αχαΐας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, κ. Ανδρέα Παναγιωτόπουλου, ο οποίος στην Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων (Συνεδρίαση ΑΔ, 24-

11-2025) δήλωσε ευθαρσώς ότι: «Δεν υπάρχει καμία περίπτωση διακοπής. Το διαψεύδω. Αν κυκλοφορούν τέτοιες φήμες, είναι ψευδείς.».

Η ανωτέρω ρητή και κατηγορηματική διαβεβαίωση του αρμόδιου Αναπληρωτή Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών από το βήμα της Ολομέλειας της Βουλής διαψεύδεται από τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος με την ανακοίνωσή του στις 12 Μαρτίου 2026 και τον εκθέτει προσωπικά. Και η δήλωση αυτή έρχεται μάλιστα σε αντίθεση με το τι ειπώθηκε στο πλαίσιο ενημέρωσης για τη λειτουργία της πλατφόρμας railway.gov.gr, κατά την οποία η ηγεσία του υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών δεν είχε αποκλείσει το ενδεχόμενο προσωρινού κλεισίματος της γραμμής, εάν διαπιστωθεί μεγαλύτερος κίνδυνος, διευκρινίζοντας πως ο Οδοντωτός είναι ξεχωριστή και αυτόνομη τουριστική υποδομή (Καθημερινή, 12-03-2026).

Από τα παραπάνω αναδεικνύεται όχι μόνο το έλλειμμα αξιοπιστίας της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, αλλά κατ' επέκταση το έλλειμμα συντονισμού των συναρμόδιων Υπουργείων, καθώς και το έλλειμμα συνεννόησης μεταξύ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με τον εποπτευόμενο από αυτό Οργανισμό Σιδηροδρόμων Ελλάδος, αλλά και με την Hellenic Train, σε βάρος της τοπικής κοινωνίας, η οποία, είτε σε επίπεδο Περιφέρειας, είτε σε επίπεδο Δήμων αντιδρά συνολικά για την οριζόντια αναστολή λειτουργίας της γραμμής Οδοντωτού-Καλαβρύτων, όπως προκύπτει από τις σχετικές τελευταίες ανακοινώσεις τόσο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, όσο και του Δήμου Καλαβρύτων, ενώ το Δημοτικό Συμβούλιο Αιγιαλείας αποφάσισε πρόσφατα κατά πλειοψηφία την άμεση ενεργοποίηση νομικών και θεσμικών ενεργειών με στόχο τη διασφάλιση της ασφαλούς και απρόσκοπτης λειτουργίας του Οδοντωτού σιδηρόδρομου Διακοπτού–Καλαβρύτων.

Την ήδη επιβαρυνμένη εικόνα έρχεται να επιδεινώσει δραματικά ένα ακόμη σοβαρό περιστατικό τεχνικής βλάβης, το οποίο σημειώθηκε την Τετάρτη 11 Φεβρουαρίου 2026. Συγκεκριμένα, μόλις δεκαπέντε λεπτά μετά την αναχώρησή του, ο συρμός του Οδοντωτού παρουσίασε βλάβη και ακινητοποιήθηκε εντός του φαραγγιού, σε απόσταση περίπου δύο χιλιομέτρων από τη στάση Νιάματα. Ο συρμός παρέμεινε καθηλωμένος επί σχεδόν τρεις ώρες, με 77 επιβάτες εγκλωβισμένους σε ιδιαίτερα δύσκολες και αγχώδεις συνθήκες. Για τον ασφαλή απεγκλωβισμό τους απαιτήθηκε η επέμβαση δυνάμεων της Πυροσβεστικής από την Πάτρα και το Αίγιο, γεγονός που αναδεικνύει με τον πιο εμφατικό τρόπο τη σοβαρότητα της κατάστασης. Το περιστατικό αυτό βέβαια, δεν αποτελεί μεμονωμένο συμβάν. Αντιθέτως, είναι πανομοιότυπο με προγενέστερες τεχνικές βλάβες που έχουν καταγγεληθεί κατ' επανάληψη και αποδεικνύει την απουσία συστηματικής και επαρκούς συντήρησης του τροχαίου υλικού, καθώς και σοβαρά ελλείμματα στον έλεγχο της καλής λειτουργίας των συρμών.

Τα γεγονότα αυτά αποκτούν ακόμη βαρύνουσα σημασία με βάση το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο προβλέπει ρητά αυξημένες υποχρεώσεις του παρόχου ως προς τη συντήρηση του τροχαίου υλικού, την πρόληψη κινδύνων και την εκτέλεση των εγκεκριμένων δρομολογίων, ενώ ταυτόχρονα αναθέτει στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών κρίσιμο

ρόλο εποπτείας, έγκρισης του ετήσιου προγραμματισμού και ενεργοποίησης των προβλεπόμενων μηχανισμών ελέγχου και κυρώσεων. Συνεπώς, κάθε παρατεταμένη αναστολή δρομολογίων, κάθε επαναλαμβανόμενη τεχνική βλάβη και κάθε αδράνεια ως προς τη λήψη μόνιμων μέτρων θωράκισης της γραμμής δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως τεχνικό ή συγκυριακό ζήτημα, αλλά συνιστά ζήτημα θεσμικής ευθύνης και δημόσιας λογοδοσίας.

Συγκεκριμένα και σύμφωνα με την από 14-7-2022 αρχική σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΤΡΑΙΝΟΣΕ Μεταφορές - Μεταφορικές Υπηρεσίες Επιβατών και Φορτίου Ανώνυμη Σιδηροδρομική Εταιρεία» (ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.), ήδη μετονομασθείσας σε «HELLENIC TRAIN – ΑΝΩΝΥΜΗ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (HELLENIC TRAIN Α.Ε.) για την ανάθεση Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών, ήδη το Παράρτημα Α, αναγνωρίζει την ρητή υποχρέωση του παρόχου να εκτελεί το συγκοινωνιακό έργο μέσω δρομολογίων. Ο αριθμός και η συχνότητα εξειδικεύονται ρητά, ως εκ τούτου όταν τα δρομολόγια διακόπτονται επανειλημμένα ή αναστέλλονται για μεγάλα χρονικά διαστήματα, δεν μιλάμε απλώς για λειτουργική δυσκολία, αλλά για ατελή εκπλήρωση της ίδιας της Υποχρέωσης Δημόσιας Υπηρεσίας, όπως αυτή ορίζεται ήδη στο Παράρτημα Α.

Ειδικά για την γραμμή του Οδοντωτού (Διακοπτό-Καλάβρυτα) προσδιορίζεται με αριθμητική ακρίβεια το ανατιθέμενο συγκοινωνιακό έργο, με ρητή πρόβλεψη εκτέλεσης τριών (3) δρομολογίων ημερησίως για πέντε (5) ημέρες της εβδομάδας και πέντε (5) δρομολογίων ημερησίως κατά το Σαββατοκύριακο.

Σε συνέχεια δε και της πρόσφατης πρώτης τροποποίησης της από 14.4.2022 αρχικής Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Hellenic Train για την ανάθεση Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας επιβατικών σιδηροδρομικών μεταφορών, η οποία κυρώθηκε πρόσφατα στην Βουλή με το ν. 5268/2026 (ΦΕΚ Α' 6), καθίσταται πλέον σαφές ότι, η μη τήρηση των προβλεπόμενων και αριθμητικά προσδιορισμένων δρομολογίων δεν μπορεί να αξιολογείται απλώς ως συμβατική αθέτηση ή επιχειρησιακή δυσλειτουργία από τον πάροχο.

Κατά συνέπεια, η ευθύνη σας είναι θεμελιώδης για την απρόσκοπτη ασφάλεια και αξιοπιστία της δημόσιας σιδηροδρομικής υπηρεσίας, την έγκριση του ετήσιου προγραμματισμού, την τήρηση των προβλεπόμενων δρομολογίων και την διασφάλιση της συνεχούς παροχής των υπηρεσιών της σιδηροδρομικής γραμμής Διακοπτού-Καλαβρύτων.

Είναι πλέον σαφές ότι, η κατάσταση δεν επιδέχεται άλλες προσωρινές λύσεις ή διαχειριστικού χαρακτήρα παρεμβάσεις. Η ανάγκη για ξεκάθαρη ανάληψη ευθύνης, μόνιμες τεχνικές λύσεις, θεσμικό συντονισμό και άμεση εκκίνηση των αναγκαίων έργων είναι επιτακτική, καθώς αφορά πρωτίστως την προστασία της ανθρώπινης ζωής και τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της ιστορικής αξίας του Οδοντωτού.

Επειδή, ο Οδοντωτός Σιδηρόδρομος Διακοπτού–Καλαβρύτων αποτελεί εμβληματική δημόσια υποδομή διεθνούς αναγνώρισης, με ιστορική, πολιτιστική και αναπτυξιακή βαρύτητα για τη χώρα.

Επειδή, τα κατολισθητικά φαινόμενα δεν είναι έκτακτα και απρόβλεπτα, αλλά επαναλαμβανόμενα και απολύτως τεκμηριωμένα, ιδίως μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2023 στον Χελμό που επιβάρυναν τη γεωλογική σταθερότητα της περιοχής.

Επειδή, οι επιστημονικές και τεχνικές επισημάνσεις για την ανάγκη άμεσων αντιδιαβρωτικών και προστατευτικών παρεμβάσεων έχουν διατυπωθεί εγκαίρως και κατ' επανάληψη.

Επειδή, η διαρκής αναστολή και επανεκκίνηση των δρομολογίων υπονομεύει την αξιοπιστία της υποδομής, δημιουργεί ανασφάλεια σε επιβάτες και εργαζομένους και πλήττει σοβαρά την τοπική οικονομία.

Επειδή, η ιδιότυπη και προβληματική μετακύλιση ευθυνών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων που παρατηρείται, με αποτέλεσμα να παγιώνεται παρατεταμένη αδράνεια που υπονομεύει την ασφάλεια και την αξιοπιστία της σιδηροδρομικής γραμμής, δεν μπορεί πλέον να γίνει ανεκτή.

Επειδή, τα όρια ανοχής της τοπικής κοινωνίας έχουν πλέον εξαντληθεί, ξεκαθαρίζοντας ότι δεν θα γίνει αποδεκτός αυτός ο εμπαιγμός σχετικά με τη λειτουργία του Οδοντωτού.

Επειδή, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών έχει αρνηθεί να απαντήσει κατά σειρά, τόσο στην υπ. αριθ. 1690/04-03-2025 Ερώτηση του πρώην Πρωθυπουργού και Βουλευτή Αχαΐας, Γιώργου Παπανδρέου, όσο και την υπ. αριθ. 3111/13-02-2026 Ερώτηση των Βουλευτών Αχαΐας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία Ανδρέα Παναγιωτόπουλου και της Νέας Αριστεράς Σίας Αναγνωστοπούλου, με θέμα την έλλειψη θωράκισης και εγκατάλειψης της γραμμής του Οδοντωτού-Καλαβρύτων.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Με βάση το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και την αρμοδιότητά σας ως εποπτεύουσας αρχής, παρακαλείσθε να μας γνωστοποιήσετε όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την αναγκαία εκπόνηση γεωτεχνικών μελετών επικινδυνότητας για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μόνιμων αντιδιαβρωτικών και προστατευτικών έργων στη σιδηροδρομική γραμμή Διακοπτού–Καλαβρύτων. Ειδικότερα, να διευκρινιστεί εάν οι εν λόγω μελέτες έχουν ήδη εκπονηθεί ή βρίσκονται σε στάδιο εκπόνησης και, σε περίπτωση που δεν έχουν ακόμη δρομολογηθεί, να γνωστοποιηθεί το πλήρες και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα όλων των απαιτούμενων ενεργειών από τα αρμόδια διοικητικά όργανα, καθώς και το ακριβές στάδιο στο οποίο βρίσκεται η σχετική διαδικασία, ποια είναι η πηγή χρηματοδότησης των έργων αυτών και ποιος φορέας έχει οριστεί ως υπεύθυνος υλοποίησης.

2. Πώς αιτιολογείται η μέχρι σήμερα μη υλοποίηση μόνιμων έργων θωράκισης της γραμμής, παρά την επαναλαμβανόμενη εκδήλωση κατολισθητικών φαινομένων, τις τεκμηριωμένες επιστημονικές προειδοποιήσεις και τις αλληπάλληλες αναστολές λειτουργίας του Οδοντωτού;

3. Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια εγκρίνεται κάθε φορά η επανεκκίνηση ή αναστολή των δρομολογίων του Οδοντωτού Σιδηροδρόμου, ιδίως υπό το γεγονός ότι η εκτέλεση των εν λόγω δρομολογίων προβλέπεται ρητώς και δεσμευτικώς και δεν συνιστά διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης ή του παρόχου, δεδομένων των υπαρκτών και επαναλαμβανόμενων κινδύνων για την ασφάλεια επιβατών και προσωπικού;

4. Δεδομένων των προβλέψεων της κυρωθείσας Σύμβασης Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας και της πρόσφατης πρώτης τροποποίησής της, με ποιους συγκεκριμένους μηχανισμούς εποπτείας, ελέγχου και επιβολής κυρώσεων προτίθεται το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών να διασφαλίσει ότι η Hellenic Train τηρεί πλήρως τις υποχρεώσεις της ως προς τη συντήρηση και την τεχνική αξιοπιστία του τροχαίου υλικού του Οδοντωτού, ώστε να αποτρέπονται επαναλαμβανόμενες βλάβες, ακυρώσεις δρομολογίων και περιστατικά εγκλωβισμού επιβατών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Γεώργιος Παπανδρέου, Βουλευτής Αχαΐας ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής

Ανδρέας Παναγιωτόπουλος, Βουλευτής Αχαΐας ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ

Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, Βουλευτής Αχαΐας Νέα Αριστερά